

Vlaams
Parlement

vergadering **C143**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 4 april 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het OESO-rapport 'Skills Strategy' – 606 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de dalende tevredenheid over de werking van VDAB – 868 (2018-2019)	6
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het hoge aantal langdurig zieken – 924 (2018-2019)	9
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over mogelijke verbeterpunten voor de hinderpremie – 958 (2018-2019)	13

**VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het OESO-rapport 'Skills Strategy'
– 606 (2018-2019)**

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, ik zal het beknopt houden want we hebben hierover al wat gediscussieerd. Er is ook een gedachtewisseling geweest, die ik helaas ingevolge omstandigheden buiten mijn wil om niet heb kunnen bijwonen.

Minister, het is misschien goed u hier rechtstreeks vragen over te stellen. In het rapport staan een aantal opvallende resultaten. Zo geeft 39 procent van de Vlamingen aan een opleiding te volgen. In Nederland en Scandinavië is dat 53 procent. Wat ook in het rapport staat, is dat diegenen die het meest nood aan een dergelijke opleiding hebben, zoals ouderen, allochtonen en laaggeschoolden, heel sterk ondervertegenwoordigd zijn in de opleidingsinitiatieven. Wat me nog het meest verontroost, is dat vier op vijf Vlamingen stelt niet gemotiveerd te zijn om een opleiding te volgen. Als ik dat naast het recente rapport over het onderwijs, in het bijzonder over het katholiek onderwijs, leg, is dat iets waar we ons zorgen om kunnen maken.

Minister, wat is uw reactie op dit rapport? Het Guldensporenakkoord is het eerste wat me te binnen schoot. Hoe zal dat effectief aan een grotere leercultuur kunnen bijdragen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik vind het rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) een dubbel bilan.

Langs de ene kant staan een aantal zaken waarop we duidelijk goed scoren. De OESO stelt uitdrukkelijk dat mensen in Vlaanderen hoogopgeleid en productief zijn en dat er een sterk opleidingsaanbod is. Vanuit het werkveld zijn maatregelen genomen om de deelname aan opleidingen te ondersteunen en er is veel samenwerking tussen de verschillende betrokken spelers, iets waar ik sterk op heb aangedrongen.

Langs de andere kant staan uitdagingen die we moeten aanpakken. Er is amper leermotivatie. Als vier op vijf mensen de zin van een opleiding niet inzien, is er heel wat werk aan de winkel. Ik stel ook vast dat we de competenties die we hebben onvoldoende gebruiken in onze job. Als ik ergens ga speechen, vraag ik altijd met het kantoor eens een feestje te organiseren. Als de mensen dat zelf organiseren, zien ze op het einde van de avond wat iemand kan. Er zijn competenties, maar ze worden niet gebruikt. Dat is een ongelooflijk verlies aan potentieel. Verder is er een mismatch tussen vraag en aanbod, waardoor veel vacatures niet kunnen worden ingevuld. Dit geldt zeker voor de Science, Technologie, Engineering en Math-beroepen (STEM-beroepen).

Dat zijn voor mij de knipperlichten waarmee we met zijn allen, sociale partners, bedrijven, overheden en het individu zelf, aan de slag moeten. Ik denk dat we met betrekking tot leren en competenties de afgelopen jaren de juiste weg zijn ingeslagen.

Mijnheer Ronse, u hebt zelf naar het Guldensporenakkoord verwezen. Ik denk dat veel aanbevelingen van de OESO aansluiten bij wat we met dat akkoord willen bereiken. Een van de elementen die we nadrukkelijk naar voren brengen, is dat er een leercultuur in de ondernemingen moet zijn. We moeten meer naar een lerende onderneming gaan. De betere match tussen vraag en aanbod en tussen onderwijs en arbeidsmarkt is een belangrijk gegeven. Een ander punt is dat we in dit akkoord

de krijtlijnen uittekenen voor de hervorming van de opleidingsincentives. Aangezien dit nog niet van toepassing is, heeft de OESO hier geen rekening mee kunnen houden, maar het zit in de pijplijn.

Ik denk dat we de beschikbare middelen op deze manier eenduidiger en meer arbeidsgericht maken dan ooit tevoren. We hebben hier diverse flankerende maatregelen aan gekoppeld, zoals de oproep voor het Europees Sociaal Fonds (ESF), met een duurzaam loopbaanbeleid en de SCOPE-studies, waarin voor sectoren en innovatieve bedrijfsnetwerken aan competentieprognoses wordt gewerkt. Ook met het duaal leren denk ik dat we een heel traject in de goede richting hebben afgelegd. We werken uiteraard verder aan STEM en we bouwen een competentiegerichte dienstverlening uit.

We namen de aanbevelingen van de OESO waar mogelijk ook al mee in onze beleidsagenda voor de komende maanden. Sta mij toe om een zevental initiatieven kort naar voren te brengen.

Ik zal het levenslang leren de komende maanden nog zeer nadrukkelijk onder de aandacht brengen. Ik werk verder in de diepte rond STEM via de STEM-addenda en de intersectorale STEM-adviseur. Ik voorzie de lancering van verschillende ESF-oproepen rond opleiding en competenties. Ik werk verder aan de beweging naar een uitbreiding van duaal leren. Dat is vorige week vrijdag nog besproken met de sociale partners en de onderwijskoepels. Ik heb aan mijn diensten gevraagd of ze de 21e-eeuwse vaardigheden versneld kunnen uitwerken binnen de competentieversterkende dienstverlening. In het Vlaams beleidsplan rond artificiële intelligentie en cybersecurity staat ook uitdrukkelijk een luik rond opleiding. En in het kader van de 2050-transitie 'levenslang leren en de dynamische levensloopbaan' zullen we ook nog verschillende transitie-experimenten opstarten in juni.

U ziet het: we zitten niet stil. Dit staat voor mij hoog op de agenda. Ik was blij met het rapport. Het heeft hier en daar de nood aan versnelling nog eens duidelijk gemaakt. Dat hebben we dan ook gedaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dank u wel, minister. De initiatieven die u opneemt, zijn inderdaad het antwoord op dit rapport. Ik wil nog twee bijkomende elementen aanhalen. Ik heb recent een schriftelijke vraag gesteld, en uit het antwoord blijkt dat loopbaancheques meer en meer gebruikt worden. Dat is echt een onvoorstelbaar succes. Ik denk dat dat ook echt een trigger kan zijn in het kader van het levenslang leren omdat men daar echt gaat kijken wat de verdere loopbaan kan zijn. En als men een bepaalde nieuwe richting of een versterkende richting uitkiest, gaat men sowieso ook naar opleidingstools grijpen. Dat is een zeer goede zaak.

Als we ver in de toekomst van onze arbeidsmarkt kijken – en misschien moeten we zelfs niet zó ver kijken – gaat het klassieke onderscheid tussen werkgever en werknemer meer en meer vervagen. In dat verband vind ik bijvoorbeeld het concept van cosourcing, waarbij werknemers voor een stuk worden gedeeld door werkgevers, heel interessant. Het is ook een concept dat leren op de werkvloer en het werken met verschillende competenties versterkt, soms competenties waarvan men denkt dat men ze niet meer heeft of die verborgen zijn. Dat is een element waar we, zeker met het oog op een volgende legislatuur, goed op moeten inzetten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, de initiatieven die de Vlaamse Regering heeft genomen rond opleiding en vorming, zijn inderdaad ruim. Er zijn heel wat zaken gebeurd en er staan er nog meer in de steigers. Maar dat was tegelijk ook een beetje de kritiek van de OESO, dat we heel veel instrumenten hebben en dat heel veel actoren bezig zijn met levenslang leren, maar dat er te weinig lijn in zou

zitten. Niet alleen de OESO zegt dat. Er zijn ook andere actoren, zoals de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), die pleiten voor een agentschap voor levenslang leren, waarbij middelen en actoren zouden worden gepoold die zowel uit het onderwijs als uit de arbeidsmarkt komen: VDAB, SYNTRA, volwassenenonderwijs en andere, die nu allemaal toch wat naast elkaar initiatieven nemen rond levenslang leren en het ontwikkelen van aanbod en sectorfondsen.

Wat vindt u zelf van de idee van een centralere sturing of regie van het levenslang leren in Vlaanderen? Het is een onbevangen vraag. Ik worstel zelf ook met de idee en het voorstel. We hebben heel veel actoren en heel veel goede initiatieven rond levenslang leren, maar we kunnen alleen maar vaststellen dat we in vergelijking met andere landen achteroplopen in dit verhaal. Met een centralere regie, zoals we dat in het verleden al gedaan hebben in het arbeidsmarktbeleid, maar dan specifiek voor levenslang leren, zouden we misschien een stap vooruit kunnen zetten.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Bothuyne, ik heb in het begin van mijn antwoord gezegd dat de OESO net naar voren brengt dat er een sterk aanbod aan opleidingen is en dat er maatregelen zijn om de deelname te ondersteunen, en dat er veel samenwerking is tussen de betrokken spelers.

Ik denk dat dat ook waar is. Als je ziet op welke manier VDAB bijvoorbeeld werkt als regisseur van de arbeidsmarkt, dan denk ik dat dat effectief gebeurt. Maar als we, naast VDAB als regisseur van de arbeidsmarkt voor werkzoekenden, nog een andere regisseur van de arbeidsmarkt moeten hebben die dan regisseur van levenslange opleidingen is, dan denk ik dat we een nieuwe structuur nodig hebben. Ik heb het daar wat moeilijk mee.

Ik heb steeds SYNTRA naar voren geschoven als regisseur voor de opleiding voor zelfstandigen en werkgevers, voor ondernemers. VDAB is zowel voor werkzoekenden als werknemers de arbeidsmarktregisseur. Als zij beide hun werk goed doen, bieden we een antwoord aan wat UNIZO vooropstelt. Ik zie er meer heil in om te bekijken op welke manier SYNTRA en VDAB er als regisseur voor kunnen zorgen dat alles gebeurt. Zij hoeven niet alles te organiseren, maar ze moeten er wel op toezien dat alles gebeurt. Dan denk ik dat we in een betere richting zitten.

Mijnheer Ronse, ik ben het helemaal met u eens wat betreft de loopbaancheques. Ik ben er nog altijd fier op dat we die zelf hebben gelanceerd. Het verbaast mij niet. Ik zie bij veel, vooral jonge, maar ook oudere mensen, de vraag: wat kan ik nu eigenlijk op de arbeidsmarkt? Er is een andere manier om naar de arbeidsmarkt te kijken dan in het verleden is gebeurd. Ik geloof daarin. Ik denk dat het ook een trigger kan zijn om mensen naar een opleiding te leiden.

U deed nog een ander voorstel, in verband met cosourcing. De federale wetgeving kan op dat vlak soms een hinderpaal zijn. We doen een ESF-oproep (Europees Sociaal Fonds) waarbij er een switch wordt voorzien en mensen van firma A een tijd gaan werken in firma B en zo een aantal competenties kunnen opdoen. Dat gaat al wat in de richting van de cosourcing die u aanhaalt.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik ben vooral blij met dat laatste. Op Vlaams niveau kunnen we dan uitzoeken hoe we kunnen experimenteren met cosourcing, zonder een federaal kader. Dat lijkt mij echt een van de sleutels. Meer nog dan het oprichten van agentschappen of de opleidingsdagen die worden opgenomen in sociale akkoorden, kan het de trigger zijn om levenslang leren te motiveren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de dalende tevredenheid over de werking van VDAB – 868 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Een rapport gaf aan dat het aantal klachten het afgelopen jaar met 14 procent is gestegen. Ook bleek dat een aantal streefcijfers die waren opgelegd, niet werden behaald. Verder stond daarin dat vooral de werkzoekenden met klachten zitten.

Daarnaast blijkt ook een matige tevredenheid van werkgevers over de manier waarop VDAB vacatures invult. Ik vermoed dat dit ook te maken heeft met het feit dat we in bijzondere tijden leven. Het is namelijk bijna onmogelijk om geschikte mensen te vinden. Men kan van VDAB op dat vlak ook geen tover- of wonderoplossingen verwachten. Kandidaten beantwoorden logischerwijs ook minder aan het profiel dat wordt gevraagd door werkgevers.

VDAB geeft zelf toe dat een aantal normen niet worden behaald en dat verbetering mogelijk is.

Minister, hoe kijkt u naar dat rapport? Welke maatregelen zouden er nog kunnen worden genomen om hierop te antwoorden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: VDAB maakt halfjaarlijks een analyse van de klantentevredenheid. Verschillende contactkanalen werken daaraan mee. De tevredenheidsmeting in het najaar 2018 vond plaats op het moment dat we bezig waren met de nieuwe contactstrategie. En daardoor hebben we de servicelijn naar de werkzoekenden niet meegenomen bij de klantentevredenheid.

Traditioneel scoort de servicelijn zeer goed. Normaal gezien, ligt het tevredenheidscijfer op 90 procent of meer. Als we het algemeen bekijken, liggen de gemiddelde cijfers voor het najaar van 2018 hierdoor wat lager. Dat is belangrijk om weten.

Globaal genomen, blijft de tevredenheid van de niet-werkende werkzoekenden zeker op peil. Dat is zeker het geval als we inzoomen op een aantal deelaspecten, zoals bemiddeling, individuele beroepsopleidingen (IBO's) en cursisten. De tevredenheid van de werkgevers met de verstrekte informatie zit met meer dan 80 procent ook goed. De tevredenheid over de vacaturewerking zit sinds 2016 in een dalende lijn, maar de krapte kan daar effectief een van de belangrijkste verklaringen voor zijn.

Voor mij is het in elk geval zo dat we steeds moeten proberen de cijfers te verbeteren. Ik heb het altijd belangrijk gevonden dat VDAB op die klantentevredenheid inzet. Ik heb de tevredenheidsdoelstellingen zelf omhoog gekrikt. Ik heb de door VDAB voorgestelde doelstellingen aangescherpt. Ik vond de doelstellingen niet voldoende en ik heb ze hoger gezet.

Hierdoor zijn die doelstellingen misschien wel moeilijker te halen, maar ik vind dat doelstellingen ambitieus mogen zijn. We moeten er dan wel rekening mee houden dat het om een streefcijfer gaat en niet om een gemakkelijk te halen doelstelling. Ze zijn ambitieus en dat mag ook. Een doelstelling halen, mag geen gemakkelijke doelstelling zijn.

De raad van bestuur van VDAB bespreekt de tevredenheidsresultaten altijd in overleg met de werkgevers- en de werknemersorganisaties. De raad van bestuur probeer de klantentevredenheid door middel van acties verder aan te scherpen.

In 2019 zet VDAB met Hello Customer in op een nieuwe manier om de tevredenheid te meten. De tool vraagt op een laagdrempelige wijze feedback van klanten. Dit is een goede manier om op het vlak van metingen nog meer te weten. We zullen over veel meer gegevens beschikken en artificiële intelligentie zal voor de verwerking zorgen. In het voorjaar van 2019 komt er een try-out met betrekking tot de tevredenheid van de werkgevers met die tool. Ik denk dat we op die manier een sterkere analyse krijgen en gericht verbeteracties kunnen voeren waar er tekorten zijn.

Wat de mismatch betreft, wil VDAB een accurate kijk op de arbeidsmarkt en op de opleidingsmogelijkheden bezorgen. Ik denk dat nog te veel werkgevers hopen de ideale figuur te vinden, terwijl ze tevreden moeten zijn met iemand die in de juiste richting zit. Het is effectief aan VDAB om ervoor te zorgen dat dankzij een vernieuwde en meer clustergerichte contactstrategie betere informatie aan de werkgevers kan worden verstrekt. VDAB heeft het op die manier uitgewerkt.

VDAB zal natuurlijk ook breder moeten kijken dan enkel naar de groep van de werkzoekenden. We hebben het hier in deze commissie al over gehad. Ik denk dat dit in het verleden te weinig is gebeurd. Dat kon in het verleden geen prioriteit zijn, maar we zullen meer en meer moeten proberen om andere groepen te verleiden om aan het werk te gaan. We moeten proberen oplossingen te vinden voor mensen die ziek zijn geweest en dergelijke. Ik denk dat we bijkomende inspanningen moeten leveren om die potentiële arbeidsreserve naar de arbeidsmarkt te leiden. We gaan na wat in dit verband nog kan gebeuren.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik denk dat de kern van de kritiek of van het rapport luidt dat VDAB gedeeltelijk het kind van de rekening wordt van de zware arbeidskrapte. Dat mag ons echter niet blind maken voor de werking van VDAB zelf. Als we 25 jaar terugblikken, zien we waar VDAB vandaan komt. Dat is van een zeer log en bureaucratisch monster naar een veel eigentijdsere en wendbare dienst gegaan. Ik denk dat dit vooral te maken heeft met een mindshift en met een cultuur die in de zielen en de harten van de medewerkers moet zitten. Dat moet een cultuur van klantvriendelijkheid en oplossingsgerichtheid zijn.

Een werkzoekende die VDAB contacteert, moet onmiddellijk het gevoel hebben dat het een dienst is die hem op weg zal helpen en proactief zal meezoeken. Dat moet er echt inzitten, maar ik denk dat die beweging is ingezet.

Wat de werkgevers betreft, geldt hetzelfde. Dat is zeer belangrijk, maar er is geen knop die we kunnen induwen om meteen het gewenste resultaat te krijgen.

Dat is een werk van zeer lange adem, maar het is wel zeer belangrijk dat men daar verder in investeert. In die zin ben ik ook veel meer voor de regierol van VDAB, waarbij VDAB zelf ook met een netwerk van private partners – hetgeen u eigenlijk voor een stuk hebt ingezet – heel zijn takenpakket zal vervullen. Ik heb er dus wel vertrouwen in.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik ben zeer vereerd dat collega Ronse antwoorden op mijn schriftelijke vragen al beschouwt als dossiers. Dat pleit voor zowel de vraagsteller als degene die de antwoorden geeft, minister. Waarvoor dank.

De beperkte tevredenheid van werkgevers duiden in een context van een krappe arbeidsmarkt is vrij evident en niet onlogisch, zij het dat de doelstelling die u hebt gezet, op elk punt van de tevredenheidsmeting een stuk hoger ligt dan wat effectief wordt gescoord. Dat kan en moet dus beter.

Omgekeerd, als je vaststelt dat in diezelfde context werkzoekenden steeds minder tevreden zijn over de dienstverlening, is dat moeilijk uit te leggen. We hebben nog nooit zo weinig werklozen gehad in Vlaanderen, niet alleen vanwege de conjunctuur en het goede beleid, maar ook gewoon door de demografie. Het is nu eenmaal zo dat er steeds meer mensen uitstromen en er steeds meer mensen moeten worden vervangen op onze arbeidsmarkt. De werkloosheid daalt dus. Dat is de logica zelf. In zulke tijden zou je dan toch verwachten dat werkzoekenden in steeds hogere mate tevreden zijn over de dienstverlening van VDAB, omdat de kansen op werk en uitstroom toenemen. Dat blijkt helaas niet het geval. En het gaat niet alleen over de tevredenheid. Uit het antwoord op een andere schriftelijke vraag bleek dat het aantal formele klachten bij VDAB van werkzoekenden vorig jaar met 14 procent is toegenomen. Ook dat is toch een signaal dat we ernstig moeten nemen en waar we lessen uit moeten proberen te trekken.

Ik stel niet alleen schriftelijke en mondelinge vragen aan de minister, ik ga ook vaak op het terrein. Als ik met mensen spreek die bij VDAB werken – niet met leidinggevenden – dan stel ik vast dat zij het gevoel hebben dat we bij VDAB de voeling met de realiteit aan het verliezen zijn. We zijn heel goed in het Netflix-gebeuren, de servicelijn en het online gebeuren, maar het persoonlijke contact is aan het wegvallen. De onthaaldesks worden weggenomen in kantoren, lokale werkinkels worden afgebouwd. Dat is enerzijds te begrijpen, maar anderzijds komen we bij een steeds moeilijker doelgroep bij de werkzoekenden terecht en is persoonlijk contact net bijzonder belangrijk. Ik geef u dat signaal mee, minister. Het is wat ik hoor op de werkvloer bij VDAB. Ik denk dat we daar toch rekening mee moeten houden.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Bothuyne, ik begrijp dat als je je hele manier van werken aanscherpt en aanpast – in de juiste zin, denk ik – je dan wat meer klachten kunt krijgen, omdat men soms nog niet ingewerkt is en men het niet gewoon is om op die manier te werken. De bedoeling van heel die hervorming moet net zijn dat diegenen die het nodig hebben, meer service kunnen krijgen. Dat degenen die het niet nodig hebben, het niet krijgen, vind ik dan ook niet erg. Als ze het niet nodig hebben, hebben ze het niet nodig. Laat ons het inzetten voor wie het nodig heeft.

Ik wil toch wat dieper ingaan op de cijfers. Ik weet niet of u het helemaal hebt begrepen wat ik daarnet heb gezegd met betrekking tot de servicelijn. Ik heb hier alle details van de tevredenheid van niet-werkende werkzoekenden. Als ik kijk naar de werkzoekenden, stijgt de tevredenheid van 67,6 procent in het voorjaar van 2016 naar een historische 71,8 procent. Dat is het hoogste van de periode van 2016 tot 2018. Bij de IBO-cursisten is de tevredenheid gestegen van 70,7 procent naar 72,6 procent. Het gemiddelde, goed voor een derde, is gestegen van 72 procent naar 74 procent. Voor de webdienst is er een kleine daling van 76 procent naar 75,7 procent. Maar de globale tevredenheid – en dat is de enige parameter die zo hoog zit – zit altijd rond de 92 à 93 procent. Als je de servicelijn niet meetelt, zakt de globale tevredenheid over alles natuurlijk naar 74 procent, want de enige parameter die dik boven de 90 procent zit, wordt niet meegenomen. Er is dus nergens een alarmsignaal in de cijfers van de tevredenheid van de werkzoekenden.

In uw betoog zegt u dat het toch beter zou moeten. Dat zien we ook. Laat ons wachten op de cijfers van het voorjaar 2019 om conclusies te trekken over het

geheel, want dan zullen er opnieuw cijfers zijn van de servicelijn. Het is belangrijk om te weten wat er achter de cijfers zit. Dat is de reden. Het is geen alarmsignaal.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het hoge aantal langdurig zieken
– 924 (2018-2019)**

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijn laatste vraag gaat over het belangrijkste thema wat betreft arbeidsmarktbeleid. We staren ons soms blind op werkloosheidscijfers. En dan zijn we zeer positief, omdat die cijfers historisch laag zijn. Maar de essentie van een arbeidsmarktbeleid zit in de werkzaamheidsgraad. Op Vlaams niveau bedraagt die 74,5 procent, in Nederland is dat 80 procent. We hebben, onder leiding van minister Muyters, al een hele weg afgelegd. Er is een sterke verbetering. Maar de echte winsten zitten bij het aantal echte inactieven. Dat gaat dan bijvoorbeeld over langdurig zieken, waar ongeveer 400.000 mensen geïmpliceerd zijn. In 2014 waren dat er nog 343.000. Er zijn er ongeveer 71.000 bij gekomen. En dat is echt straf.

Er is een re-integratieplan. Dat omvat onder andere meer medische controles. Verder werd de druk opgevoerd richting ziekenfondsen en ook richting werkgevers, die aangepast werk moeten voorzien. Een inperking van de uitkering voor langdurig zieken die niet voldoende meewerken aan een re-integratietraject werd helaas nooit uitgevoerd. Stijn Baert heeft een rapport geschreven over het arbeidsmarktbeleid, zowel het federale als het Vlaamse. Op Vlaams niveau werden echt alle middelen aangewend om tot een deftig arbeidsmarktbeleid te komen. Alles werd uit de kast gehaald. Maar verder is Vlaanderen aangewezen op een aantal federale maatregelen, met federale hefboomen.

En dit is 'par excellence' een voorbeeld waarbij we door het federale niveau worden afgeremd in onze ambitie. Er is geen afdwingbaar re-integratietraject voor langdurig zieken. En dat is zeer, zeer jammer.

Op Vlaams niveau zijn we pionier. Onder leiding van de minister is er een vrijblijvende samenwerking met het RIZIV. In het kader daarvan werden meermaals cijfers opgevraagd. Die samenwerking blijkt bijzonder succesvol in het heractiveren van langdurig zieken.

Op 1 januari 2017 werd daarrond een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. De minister kondigde in januari aan dat er reeds wat bijsturingen werden gedaan, onder meer op het vlak van de communicatie tussen de werkzoekende, de bemiddelaar, het ziekenfonds.

Minister, wat zijn volgens u de redenen dat het aantal langdurig zieken zo blijft stijgen? Het is een landelijk cijfer, ik weet niet of er op Vlaams niveau ook zo'n stijging is.

VDAB kan enkel op basis van vrijblijvendheid en de wil van de langdurig zieken een traject opstarten. Op welke manier denkt u dat we een veel actiever en minder vrijblijvend beleid kunnen ontwikkelen? Dit is een bruggetje naar wat er eigenlijk op federaal niveau zou moeten gebeuren: stel dat we daarvoor op Vlaams niveau zouden bevoegd zijn, wat zouden we dan doen?

Op welke manier kunnen de werkgevers- en werknemersorganisaties hierin een deftige rol spelen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Ronse, om echt zicht te hebben op die langdurig zieken en op de oorzaak van de stijging, zou u over de gegevens moeten beschikken. Maar aangezien het niet onder mijn bevoegdheid valt, beschik ik niet over de gedetailleerde gegevens.

U vraagt naar de oorzaken. Ik kan er een paar geven. Het aantal mensen met een burn-out, depressie of andere psychische problemen, blijft toenemen. We zien ook dat in de groep van langdurig zieken de groep van 55-plussers oververtegenwoordigd is. Dat is altijd zo geweest.

En natuurlijk, als we meer 55-plussers aan het werk hebben, als mensen langer werken, dan heb je ook kans dat die groep nog verder uitbreidt, zeker als men tussendoor al eens verandert van job en op die manier eigenlijk met plezier blijft werken. Dat is toch wel een gegeven waarmee vandaag meer dan in het verleden nog rekening moet worden gehouden. Op zich kan dat misschien een van de verklaringen zijn van de blijvend stijgende cijfers.

Een traject voor arbeidsongeschikten aanpassen is, opnieuw, niet mijn bevoegdheid, maar ik wil wel zeggen dat wij vanuit Vlaanderen wel een aantal acties ondernemen. De uitdagingen waar we mee onze schouders onder willen zetten op dat vlak zijn drieëlei.

Ten eerste is er het samenwerken met de behandelende sector. Ik denk dat we allemaal weten dat stappen zetten naar passend werk een positief effect heeft op de gezondheid van de burger. Op zich kan gaan werken ook een positief effect hebben, denk ik. De burger is daar vaak nog te weinig van overtuigd. Om daarin verandering te brengen, is in een eerste fase de medewerking nodig van de behandelende sector, van de artsen en dergelijke meer. Bijvoorbeeld door outreachend werken van experts en bemiddelaars kunnen we sensibiliseren en kunnen we ook de expertise en knowhow inzake werken aan werk in revalidatiecentra, behandelcentra en dergelijke meer vergroten. Dat is zeker een stap die zou kunnen worden gezet.

Ten tweede is er het verhogen van doorverwijzingen via de adviserend artsen en hun team. Er zijn bij de adviserend artsen nog steeds drempels om burgers door te verwijzen. Samen met de ziekenfondsen en het RIZIV moeten die drempels worden onderzocht en moeten we ook zoeken naar creatieve oplossingen. Waarom verwijst men niet door en dergelijke meer?

Ten derde is er het verhogen van de aanmeldingen via de bedrijfsartsen. Bedrijfsartsen zijn voor de invulling van die re-integratietrajecten aangewezen op samenwerking met de werkgevers en op het aanbieden van aangepast werk. Bedrijfsartsen en bedrijfsgeneeskundige diensten kennen vandaag waarschijnlijk ook nog te weinig de dienstverlening en hulp die ze bij VDAB en zijn partners op dat terrein kunnen krijgen. Dit jaar zullen we via Vlaamse en regionale communicatie-acties meer bekendheid geven aan die diverse instrumenten, zoals de bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen (BTOM's), de mogelijkheden van de gespecialiseerde jobcoaching via gespecialiseerde opleiding/begeleiding (GOB) en de mogelijkheid om door te verwijzen naar de dienstverlening van VDAB als een werknemer definitief ongeschikt is voor een job.

Zo kom ik tot uw laatste vraag. Het is zeker juist dat werkgevers- en werknemersorganisaties een zeer grote en belangrijke rol spelen in dit geheel. Zij zijn het best geplaatst om inhoud te geven aan een herstelgericht re-integratiebeleid binnen de arbeidsorganisaties, maar ze geven zelf aan dat ze niet over alle informatie beschikken om dat goed te kunnen doen. De re-integratie-experten van VDAB kunnen een deel van een antwoord daarop geven. We zien dat aan hen ook steeds vaker

wordt gevraagd door de vakbonden en de bedrijfsartsen om de aanpak en de tools die ter beschikking staan, te komen toelichten. We zullen daar ook in de toekomst zeker op blijven ingaan. Ik juich zelfs toe dat dat gebeurt, dat we op die manier die werkgevers- en werknemersorganisaties die stap ook met meer kennis van zaken kunnen laten zetten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, de filosofie die u schetste, is uiteraard de juiste. Ik denk dat we heel sterk moeten inzetten op preventie, sensibiliseren. Dat is een heel, heel belangrijk onderdeel, ook met heel de kwestie van werkbaar werk. Ik verwijs naar de vorige vragen die in de commissie werden gesteld, over levenslang leren. Dat speelt daar ook in mee. Finaal zullen we echter toch moeten gaan naar een iets dwingender kader, want vandaag zitten we met een heel vrijblijvend re-integratietraject. Ik geloof heel sterk in een soort onafhankelijke speler die echt moet nagaan of die langdurig zieke persoon opnieuw aan de slag kan bij de huidige werkgever, of die langdurig zieke persoon op basis van zijn competenties elders, bij andere werkgevers aan de slag kan. Als daar tweemaal of eenmaal positief op wordt geantwoord, dan moet er een traject worden opgestart dat net zo dwingend is als trajecten die worden opgestart in de werkloosheid. Dat is de enige manier, denk ik, om binnen die gigantische pool van 400.000 mensen opnieuw mensen te gaan activeren. Dat is een heel belangrijk punt, en dat is responsabiliserend, niet alleen ten opzichte van de werknemer, maar ook ten opzichte van de werkgever, want voor beiden moet er voor een stuk een stok zijn.

We zitten ook met een aantal perverse effecten, bijvoorbeeld met betrekking tot de werkhervattingsperiode. Na een langdurige ziekte volgt een werkhervattingsperiode, maar na veertien dagen kan iemand eigenlijk al opnieuw ziek worden verklaard. Ik denk dat we er zonder taboes over moeten nadenken die periode op te trekken om dat draaideureffect te verminderen. Bij de artsen moeten alle mogelijke wantoestanden, onder meer met datamining met betrekking tot het voorschrijfgedrag, uit de wereld worden geholpen.

Wie echt langdurig ziek is en niet kan worden gere-integreerd, moet op een deftige manier worden opgevangen. Tegelijkertijd moeten we alle kansen maximaal grijpen om wie kan worden gere-integreerd, ook effectief te re-integreren. We moeten de bestaande inactiviteitsval wegwerken.

Nu kan iemand die langdurig ziek is, enorm worden geremd om opnieuw aan de slag te gaan, want hij dreigt immers zijn uitkering permanent te verliezen. De combinatie tussen werken en langdurig ziek zijn, moet ook worden verbeterd. In de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft de heer Spooren een heel voorstel uitgewerkt met betrekking tot de zogenaamde re-integratiejobs.

Tot slot denk ik dat VDAB op dit vlak een ferme rol kan spelen. Als we de facto over de werkzaamheidsgraad spreken, zouden we eigenlijk niet meer over al die verschillende statuten mogen spreken. Het gaat niet om werklozen, langdurig zieken of leefloners, maar gewoon om inactieven. VDAB lijkt me par excellence de instantie die de activering kan regisseren. Dit lijkt een verre droom, maar als we met zijn allen voor het confederalisme gaan, kan die droom niet zo ver weg liggen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Mijnheer Ronse, dit is een heel belangrijk onderwerp. Dit zal later, eender wie rond de tafel zit om nieuwe Vlaamse en federale regeerakkoorden op te stellen, een grote uitdaging zijn. De groep der langdurig zieken groeit jaar na jaar. Gezien de demografie is dat niet onlogisch. Ik ben het op veel vlakken met u eens. We moeten stappen vooruit zetten.

Ik wil even focussen op de rol van VDAB. Er zijn nu al een aantal jaren samenwerkingsakkoorden met het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) en met de ziekenfondsen. Een groeiende groep mensen begint een traject, maar naar mijn gevoel gaat het in vergelijking met de groep van 400.000 mensen nog steeds om relatief weinig mensen. Het budget dat VDAB aan de integratietrajecten kan besteden, is gegroeid en zit nu rond 20 miljoen euro. Er is een lichte toename van het aantal mensen die aan een traject beginnen. Ik denk dat we drie of vier jaar geleden aan 5000 mensen zaten en nu gaat het om ongeveer 8000 mensen. Het budget is echter wel verdrievoudigd en dat lijkt me niet zo evident. Tegelijkertijd blijft de uitstroom naar werk vrij constant. Ongeveer 30 procent van de mensen die een traject volgen, stroomt na twee jaar uit naar werk. Persoonlijk vind ik dat een vrij mager resultaat. Om effectief tot resultaten te leiden, zou de opvolging van de trajecten nog een stap verder moeten kunnen gaan en nog een stap dichterbij de betrokken klanten moeten staan. Dit is iets wat VDAB ook zonder nieuw regeerakkoord misschien nu al onder de loep zou kunnen nemen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, dit verbaast me, maar misschien was u niet aanwezig toen we dit grondig in de commissie hebben besproken. Toen is echt in detail uitgelegd waarom een verdubbeling van het budget niet tot een verdubbeling van de resultaten kan leiden. Ik dacht dat u toen ook instemmend hebt geknikt, maar ik kan me vergissen en misschien was u toch niet aanwezig of bent u dat ondertussen vergeten. Er is toen een goede uitleg gegeven. Ik kan die uitleg opnieuw geven, maar het zou oneerlijk zijn iedereen met een herhaling van die uitleg te vervelen.

Kort samengevat komt het erop neer dat de eerste gevallen natuurlijk de gemakkelijkste gevallen zijn. Dat zijn de mensen die het hardst willen. Daarop volgen de mensen waarvoor het moeilijker is. Zoals daarnet terecht is aangehaald, gebeurt dit op vrijwillige basis en kan iedereen op elk moment gewoon afhaken. Als iemand die we begeleiden, het niet meer ziet zitten, stopt hij ermee. De mensen die zich het eerst aanmelden, zijn de meest gemotiveerden. Het is dan ook logisch dat de eerste 3000 mensen meer succes hebben dan de volgende 3000 mensen. Als het allemaal vrijblijvend blijft, zullen de daaropvolgende 3000 mensen uiteraard nog meer geld kosten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dit was mijn allerlaatste vraag om uitleg aan de minister, en misschien ook mijn laatste vraag als parlements lid – we zullen zien wat de verkiezingen geven. Ik ben blij dat ze over zo'n belangrijk thema ging, omdat het ons echt brengt waar het de volgende legislatuur om zou moeten draaien. Ik hoop dat we daarin echt vooruitgang zullen kunnen boeken.

Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om de collega's van meerderheid en oppositie te bedanken. Het was een echt voorrecht. *(Opmerkingen)*

De oppositie is ook aanwezig hé, collega Bothuyne. *(Gelach)*

Het was een voorrecht om hier altijd op een vrij diepgaande manier over een heel belangrijk thema met elkaar van gedachten te wisselen. We zijn hier ook getuige geweest van een aantal heel cruciale hervormingen op onze arbeidsmarkt. Onze bevoegdheden op Vlaams niveau zijn beperkt, maar ik denk dat we er het maximale uit hebben gehaald en heel veel hebben hervormd. Het klopt dat in de uitvoering van een aantal zaken zeker nog wat vooruitgang te boeken is, maar ik moet zeggen – en het is niet omdat de minister van mijn partij is – dat ik onvoorstelbaar onder de indruk van wat de minister met zijn ploeg aan raadgevers heeft gepresteerd in de voorbije vijf jaar. Ook de manier waarop hier telkens heel open

over elk mogelijk aspect rond arbeidsmarktbeleid gesproken is kunnen worden, was voor mij echt een voorrecht. Ik hoop dat het parlement de komende vijf jaar minstens hetzelfde niveau zal hebben in de commissie, zowel op het vlak van leden als op het vlak van minister en raadgevers van de minister. Op het vlak van voorzitter van de commissie, daar valt over te twijfelen. (*Gelach*)

Neen, uiteraard ook dank aan de voorzitter. Ik weet dat dat geen evidente taak is. En ook dank aan de secretaris, die alles altijd zeer punctueel en goed heeft voorbereid, en soms last minute moeilijke hoorzittingen in gang heeft gestoken. Het is niet altijd een even dankbare taak, maar toch: chapeau.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik wil mij aansluiten bij de woorden van waardering van collega Ronse voor het werk en de debatten die we hier in de voorbije jaar hebben kunnen voeren. Er zijn wel degelijk stenen verlegd in de rivier.

Minister Philippe Muyters: Ik was van plan om dit op het einde van de zitting te doen, maar bij deze: ik heb tien jaar commissie Werk achter de rug en vijf jaar commissie Werk, Economie en Innovatie, en ik kan zeggen dat ik de afgelopen vijf jaar het debat, maar ook de manier van werken, aangenamer vond dan in de eerste vijf jaar. Dat komt misschien door het feit dat ik al wat ervaring had opgedaan, maar wellicht ook door wie in de commissie zat. Ik heb zowel de voorzitter, de secretaris als alle leden altijd geapprecieerd, en ook de manier waarop we het debat hier hebben kunnen voeren. Het was soms op de spits. Ik herinner me iets waar ik echt boos om ben geworden. Dat is recent nog gebruikt in een of andere uitzending, om te bewijzen dat ik ook boos kon worden, voor degenen die dat nog niet wisten. Maar meestal was het heel hoffelijk en positief. Dank daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over mogelijke verbeterpunten voor de hinderpremie – 958 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ondernemers die hinder ondervinden bij openbare werken, kennen steeds beter hun weg naar de hinderpremie. Ik heb u daarover onlangs een schriftelijke vraag gesteld. Uit die cijfers blijkt dat we tevreden kunnen zijn over de resultaten.

Vorig jaar werden een aantal wijzigingen doorgevoerd, zoals de herinneringsbrief en een betere communicatie van de deadline voor aanvragen, want er bleek op dat vlak een probleem te zijn. En het heeft geholpen, want aan meer dan 4000 Vlaamse ondernemers werd de hinderpremie toegekend, goed voor meer dan 8 miljoen euro.

Ondanks de wijzigingen die vrij recent werden aangebracht, blijven er toch vernieuwende ideeën en ook wat knelpunten opborrelen. Dat horen we ook vanuit de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), die UNIZO daarover recent een aantal voorstellen deed.

Een van de mogelijke verbeterpunten heeft betrekking op de verdere automatisering. Tot op heden krijgen ondernemers die in aanmerking komen voor de premie, nog een brief. Daarna moeten ze zelf het initiatief nemen om de premie te vorderen vóór de vervaldatum. Er wordt wel een herinnering gestuurd in verband met de deadline, maar toch blijkt dat een probleem te zijn.

De afgelopen maanden kregen we enkele vragen over de doelgroepen. Wie komt er daarvoor aan bod? Want ook foodtrucks met vaste standplaats of marktkramers ervaren die problemen, maar zij komen niet in aanmerking voor die compensatie. Soms mag men van lokale overheden meer initiatief verwachten om andere standplaatsen te voorzien. Maar in andere gevallen zijn er vaak grote extra kosten wanneer de straten van de thuisbasis van de kramer onder handen worden genomen. Zo kan het gebeuren dat het groentekraam van de marktkramer die al decennia op dezelfde plaats staat, moet verhuizen omdat er aan de straat wordt gewerkt. Ook de nood aan andere opslagplaatsen/magazijn, extra kilometers die moeten worden gemaakt, worden aangekaart als grote extra kosten.

De lokale betrokkenheid blijft een prioriteit. Gemeentebesturen ontvangen tot op heden blijkbaar – tenzij de informatie waarover ik beschik, fout is – geen lijst met een overzicht van de ondernemers die in aanmerking komen voor een premie. UNIZO vraagt dat deze lijst met de gemeenten wordt gedeeld. Zo kan er vanuit de gemeente, vanuit het lokaal bestuur, gericht worden gewerkt en gecommuniceerd.

Minister, is het technisch en juridisch mogelijk om de premie – indien aan de voorwaarden is voldaan – automatisch over te maken op het rekeningnummer van de onderneming in de hinderzone, die al is vastgesteld? Op die manier moet er geen initiatief komen vanuit de ondernemer zelf.

Bent u op de hoogte van de problemen van de marktkramers of foodtrucks in die situaties? Acht u wijzigingen op dat vlak in de toekomst zinvol?

Hoe loopt de samenwerking tussen het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), het Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD), de lokale overheden en de ondernemingen in de hinderzones? Ziet u daar nog verbeterpunten?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Christiaens, ongeweten en ongewild bent u diegene die mij de laatste vraag zult stellen in deze commissie. Ik heb daarnet al met bloemen gestrooid, nu volgt de bloempot: het enige dat mij altijd heeft gestoord, is dat ik ongelooflijk veel vragen heb voorbereid, die ik nooit heb moeten beantwoorden.

Mevrouw Christiaens, we hebben de aanvraagprocedure echt heel laagdrempelig gehouden. De uitbetaling kan op de meest eenvoudige en digitale manier worden aangevraagd. De hinderpremie maakt maximaal gebruik van de beschikbare gegevens van de Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) en het GIPOD en is maximaal geautomatiseerd. Een verdere automatisering kan gewoonweg niet, wegens een aantal redenen.

De eerste reden is dat een aantal gegevens moeten worden bevestigd, namelijk over de contactpersoon, het rekeningnummer en de openingstijden. Die informatie is niet centraal beschikbaar en vaak onderhevig aan wijzigingen. Ik zou niet graag hebben dat we centen op een verkeerde rekening storten, doordat die rekening ondertussen niet meer in gebruik is. Die gegevens checken, voorkomt fouten, rechtzettingen en problemen achteraf. En dat is nu toch echt wel een kleine moeite.

Elke onderneming moet ten slotte ook verklaren – en dat is ook nodig – dat de automatisch opgehaalde ondernemingsgegevens uit die Kruispuntbank correct zijn en dat het de-minimisplafond niet wordt overschreden. Zij moeten dat zelf verklaren. Dat is de regelgeving.

Dat is van belang om fraude tegen te gaan en te kunnen terugvorderen in andere gevallen. Ik denk dus dat men alles bij elkaar zeer tevreden is over de eenvoud die het systeem heeft. Dat blijkt ook uit alles wat ik hoor.

In het verleden is de problematiek van de marktkramers ook aangekaart, maar ik denk dat we allemaal even moeten terugkijken: waarvoor was die hinderpremie bedoeld? Die is bedoeld voor ondernemingen die beschikken over een vaste vestigingseenheid waar ze hun goederen en diensten verkopen. Zij kunnen niet zomaar uitwijken. Marktkramers zijn per definitie mobiel. Daardoor is hun situatie anders. Zij kunnen flexibeler omgaan met situaties van minder goede bereikbaarheid, en, laten we eerlijk zijn, heel vaak gebeurt het ook dat, als er problemen zijn rond de marktplaats, de gemeente een alternatief zoekt. In heb dat recent nog gezien in mijn buurgemeente. Die wijken tijdelijk uit naar een andere plaats, maar heel de gemeente weet dat dan ook. Dat wordt ook verspreid, met flyers of dergelijke meer. De minder goede bereikbaarheid is meestal ook partiëler dan bij een individu dat daar dag in dag uit zijn winkel heeft waar men moeilijk naartoe kan. Die marktkramers hebben elke dag of zelfs halve dag een andere standplaats.

We mogen toch ook niet vergeten dat de bedoeling van de hinderpremie altijd is geweest dat er minder hindermaatregelen moeten worden genomen. Het is geen compensatie voor gederfde inkomsten. Jullie hebben dat zo gewenst. Laten we duidelijk zijn: klanten blijven weg bij die vaste handelsplaats, maar als die andere verschuiven, is daar minder leed. Het ergste leed wat openbare hinder betreft, zit bij die vaste, klassieke detailhandel. Voor een marktkramer is het moeilijker om die middelen ook zinvol aan te wenden: het mobiele karakter maakt net dat zij wel nog op een plaats kunnen komen die gemakkelijk bereikbaar is. Ik denk dus niet dat er daar maatregelen kunnen zijn. Dat komt niet overeen met de bedoeling die het Vlaams Parlement met de hinderpremie had. Ik denk dat de marktkramers daar echt niet onder vallen.

Dan is er uw derde vraag. Ik denk dat ik naar aanleiding van uw en andere schriftelijke vragen de samenwerking tussen VLAIO en de VVSG al als vlot en constructief heb bestempeld. De suggesties die zij hebben gedaan, hebben wij maximaal meegenomen. U hebt dat ook al gezegd, en ik heb al geantwoord op vragen daarover hier in de commissie. Ik zal die niet opnieuw opsommen. Ook de samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen (AIV) en het GIPOD loopt vlot. De hinderpremie is een maatregel die tot stand is gekomen na samenwerking tussen VLAIO en AIV. Het goede resultaat daarvan is nog eens onderstreept toen heel recent, op 19 maart 2019, de hinderpremie bij de GeoSpatial Awards 2019 van BeGeo, hét event inzake geo-informatie, de publieksprijs heeft ontvangen. Ik denk dat dat nog eens bewijst dat we daadwerkelijk een maatregel hebben die aanslaat.

Collega Ronse, ik denk ook dat dat parlementsleden die dat oorspronkelijk hebben ingediend, van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) daarvoor de prijs voor ondernemingsvriendelijkheid hebben gekregen. Ik denk dus dat dat echt wel een positieve maatregel is.

Ik kan nog bijkomend het volgende zeggen. Recent werd ook een samenwerkingsovereenkomst getekend in het kader van de ontwikkeling van een vernieuwde GIPOD-databank, GIPOD 2.0. Zo zal het in de toekomst mogelijk zijn om tot een verfijndere hinderzone te komen. Dat was nog een punt dat naar voren kwam. Daardoor kunnen de hinderzone en de hinderpremie worden geoptimaliseerd. De belangrijkste partners daarbij zijn de Vlaamse overheid, met VLAIO en AIV, maar ook de VVSG en 27 netbeheerders uit de Vlaamse nutssector. Er wordt dus, zoals u kunt zien, zeer vlot samengewerkt. Ik denk dat we allemaal samen fier mogen zijn op die maatregel, op de manier waarop we dat hebben hervormd, na de twee premies die bestonden, eentje federaal, eentje Vlaams. Wat we in dezen hebben gedaan, bewijst dat een goede staatshervorming tot betere resultaten kan leiden.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, dank u wel. Ik kan datgene waarmee u net afsloot, zeker beamen. Het is een zeer succesvol initiatief. Het heeft zeker heel

veel meerwaarde. In het begin waren er kinderziektes. Er zijn nog altijd wel wat knelpunten. Men zal dat natuurlijk ook nooit voor honderd procent kunnen wegwerken.

Wat die volledige automatisering betreft, ik begrijp wat u zegt. De gegevens moeten worden gecontroleerd. We halen ons nog meer administratieve last op de hals als we moeten rechtzetten of terugstorten, als de brieven bij de foute personen terechtkomen, maar net daar kunnen de lokale besturen misschien wel nog een rol spelen. Zij zouden die controle kunnen doen. Dan moet de ondernemer natuurlijk ook nog altijd bevestigen aan het lokaal bestuur, maar we zien toch vaak dat de lokale handelaars, de lokale ondernemers meer over de vloer komen bij de dienst lokale economie, bij de stadsdiensten. Dat is voor hen veel laagdrempeliger dan een brief die ze krijgen en moeten terugsturen, terwijl ze bij het loket lokale economie sowieso wel wekelijks passeren. Minister, ik verwacht van u daar ook niet dadelijk een pasklaar antwoord op, maar misschien is dat wel een verder uit te werken mogelijkheid. Dat is daarom niet een algemene administratieve vereenvoudiging, want iemand zal dat moeten bevestigen, zijnde dan de dienst lokale autonomie, maar voor de handelaar-ondernemer is het toch iets laagdrempeliger, toegankelijker als dat kan via het loket lokale economie in plaats van via de briefwisseling met de Vlaamse administratie. Het is een idee, waarop ik later nog wel eens wil terugkomen, om dit misschien verder uit te spitten.

Idem wat de marktkramers betreft. Volgens het huidige decreet voldoen zij inderdaad niet aan de voorwaarden. Ze hebben geen vaste standplaats. Ze zijn mobiel en kunnen van locatie veranderen. Moeten zij op volledig dezelfde manier worden behandeld? Misschien ook niet, maar misschien kan de hinderpremie voor een soort subcategorie worden onderzocht. Als er werken zijn op de plaatsen waar de marktkramers staan, voorziet de gemeente inderdaad vaak ook wel in een algemene verhuis, maar het gaat voor de marktkramers toch altijd wel gepaard met hinder, met verlies aan inkomsten. Ik heb dat ook zelf in de gemeente meegemaakt. Dat ging toch altijd gepaard met heel wat discussies, een hele hoop vragen, en achteraf waren er dan ook wel klachten dat het toch allemaal veel minder was dan hoe het vroeger was. In de huidige vorm vallen ze er niet onder. Kan misschien worden bekeken om in een subcategorie te voorzien, in een hinderpremie 2.0? Dat zou ik graag wel nog verder bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens, ik zal dat maar overbrengen aan de gemeente Tongeren.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik vind het wel leuk om hier de laatste tussenkomst te doen. Ik weet nog dat ik, voor ik was verkozen, toen ik net wist dat ik zou meedoen aan de verkiezingen, een klein blaadje had gemaakt met een aantal dingen waarvan ik droomde ze te kunnen veranderen, en dat stond op één. Ik vond het zo onrechtvaardig dat handelaars moesten sluiten en ik vond het zo absurd dat dat moest worden aangevraagd. Ik ben heel blij dat we, met het kabinet, maar ook met de collega-parlementsleden, over partijgrenzen heen, met het decreet inzake de hinderpremie toch wel een zeer mooie oplossing hebben uitgewerkt. Dat was ook moedig, want het federale budget dat overkwam, was vrij beperkt. We hebben toch een aantal bewuste keuzes gemaakt om met een beperkt budget diegenen te helpen die het meest zijn geraakt. Bij dat budget hebben we ook een leverage gedaan via de rentetoelage, die we eigenlijk hebben geschraapt en geïntegreerd in het budget voor de hinderpremie. Dat is een zeer goede zaak, en opnieuw een voorbeeld dat Vlaanderen met zijn bevoegdheden echt het maximale doet.

Wat ik als uitsmijter voor de volgende legislatuur zou willen brengen, is het pleidooi van Bart Lodewyckx van UNIZO Limburg, die zegt dat er een soort statuut

'ondernemer in openbare werken' zou moeten komen, waarbij er dan een aantal federale maatregelen, zoals een uitstel van btw-betaling en noem maar op, in één pakket aan dat statuut worden toegekend. Nu moet een ondernemer immers eigenlijk door een labyrint gaan van die federale maatregelen, vrijstellingen en noem maar op. Als we zo een eenvoudig statuut zouden kunnen creëren, dan is dat opnieuw een stap vooruit in het helpen van ondernemers in moeilijkheden door wegenwerken. Elke stap vooruit die we ter zake kunnen zetten, is een goede stap.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik sluit me graag aan bij de bloemetjes over het initiatief voor de hinderpremie en de werking daarvan, zowel de totstandkoming van het decreet als hoe het er op dit moment aan toegaat. Ik wil gewoon nog eens een extra pleidooi houden om de lokale besturen nog beter te betrekken bij dit verhaal. Ik ben schepen van Openbare Werken en werd gisteren nog opgebeld door een ondernemer die zei dat hij zijn hinderpremie niet kreeg, maar wel een brief had ontvangen. Ondernemers kijken in eerste instantie naar het lokale bestuur, dicht bij hen, om vragen te stellen, opmerkingen te maken, suggesties te doen. Als we als lokaal bestuur volledig betrokken worden, al is het maar dat we de databank kunnen raadplegen die het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) daar ongetwijfeld voor gebruikt, dan kunnen we op die manier korter op de bal spelen, de juiste informatie doorgeven en eventuele problemen helpen te voorkomen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ga daar niets meer aan toevoegen. Ik heb alle pleidooien gehoord. Zoals ik zei, ben ik tevreden met de maatregel en sta ik altijd open voor verdere discussie over verbetering.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Ik kan me daar alleen maar bij aansluiten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.